

(Türk Dilbilgisi ve Kuralları)

Yazar. Dr. Mirjamal JALALI

Zanjan Üniversitesi Öğretim Üyesi

دستور زبان ترکی استانبولی

مولف: دکتر میرجمال جلالی زنوز

عضو هیات علمی دانشگاه زنجان

نشر دانشیار

دستور زبان ترکی استانبولی

مولف: دکتر میر جمال جلالی زنوز

تیراژ: ۱۱۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

نوبت چاپ اول: (۱۳۹۴)

شابک: ۹ - ۸۹ - ۷۰۱۵ - ۹۶۴ - ۹۷۸

چاپ: صبا

صحافی: آفرینش

طرح جلد: حسین دانش

مرکز بخش انتشارات دانشیار تلفن ۷-۶۶۹۶۳۴۳۴

نشانی: خ انقلاب، خ اردیبهشت جنوبی، کوچه نیکوکار پ ۵

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به نشر دانشیار می باشد. و هر گونه تکثیر و استفاده غیر مجاز پیگرد قانونی دارد.

سرشناسه

عنوان و پدیدآور

مشخصات نشر

شابک:

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

جلالی، میر جمال، ۱۳۳۰

دستور زبان ساده ترکی استانبولی

تهران: دانشیار، ۱۳۹۴

۹-۸۹-۷۰۱۵-۹۶۴-۹۷۸

فیپای مختصر

این مدرک در آدرس <http://lopac.nlai.ir> قابل دسترسی است

فهرست

۳	فهرست
۱۱	فصل اول
۱۱	الفبای ترکی استانبولی (TÜRKÇE ALFABE)
۱۴	سیلاب‌ها
۱۵	حروف صدادار (ÜNLÜ HARFLER)
۱۸	قانون مهم برای نوشتن کلمات ترکی:
۲۰	علامت برش (KESME İŞARETİ)
۲۱	ریشه کلمات و پسوندها
۲۲	تدریج در صداها
۲۵	تغییر ناگهانی
۲۷	شبیه سازی
۳۱	تأثیر صداهاى سخت بر کلمات خارجی
۳۳	حروف K و Ğ
۳۵	قوانین خوش صدایی
۳۶	موقعیت LAR- و LER- در اتصال افعال
۳۷	اسم (AD)
۳۹	موقعیت و عملکرد اسم
۳۹	طرز تشکیل اسم
۳۹	اسم‌هایی که از فعل ساخته می‌شوند
۴۴	ساخت اسم از اسم‌ها
۴۵	نامهایی که از صفت ساخته می‌شوند
۴۶	اسامی کوچک شده یا تصغیری
۴۸	صرف نام (شفاهی)
۴۸	نام اصلی
۴۹	نام اصلی با حرف آخر بی صدا

- ۵۰..... حروف بی صدای خشن (Ç,F,H,K,P,S,Ş,T).....
- ۵۲..... حروف صدادار در آخر اسم:.....
- ۵۲..... حالت مفعولی اسم.....
- ۵۶..... حالت مفعولی اسم‌هایی که به حروف صدادار ختم می‌شوند.....
- ۵۸..... اسم در حالت مفعولی.....
- ۶۱..... اسم‌های مفعولی با خاتمه صدادار.....
- ۶۲..... قید مکانی اسم.....
- ۶۲..... اسامی با موقعیت قید مکانی (صدا دار).....
- ۶۲..... اسم‌هایی با خاتمه بی صدا.....
- ۶۵..... اسم‌هایی با موقعیت مفعول به.....
- ۶۸..... موقعیت ابرازی اسم (ALET DURUMU).....
- ۷۲..... اسم با موقعیت ندا (خطاب) (SESLEME DURUMU).....
- ۷۳..... اسم با موقعیت مالکیت (YELIK/TAMLAYAN DURUM).....
- ۷۵..... برخی استثناءها.....
- ۷۶..... اسامی ترکیبی یا دو کلمه‌ای (اسم مرکب).....
- ۷۶..... اسم تعریف مرکب.....
- ۷۸..... حالت مفعولی ساده اسم.....
- ۷۸..... حالت مفعولی.....
- ۸۰..... طرز تشکیل اسم مرکب یا ترکیبی.....
- ۹۰..... اسم مرکب (ساده).....
- ۹۲..... صفت‌ها (SIFATLAR, ÖZELLİKLER).....
- ۹۴..... ساخت صفت از اسم.....
- ۱۰۱..... صفت‌هایی که از فعل ساخته می‌شوند.....
- ۱۱۰..... صفاتی که از دیگر صفت‌ها ساخته می‌شوند:.....
- ۱۱۲..... صفات مرکب.....
- ۱۱۴..... صفات تاکیدی.....
- ۱۱۶..... صفات تکراری (تکرار شونده).....
- ۱۱۸..... صفات نکره (نا معین).....
- ۱۲۰..... صفات تفضیلی.....
- ۱۲۳..... صفات کمتر بودن مقادیر:.....
- ۱۲۴..... صفات اسمی.....
- ۱۲۶..... صفات اشاره.....
- ۱۲۷..... صفات رقمی (عددی).....
- ۱۲۹..... اعداد ترتیبی.....
- ۱۳۰..... اعداد توضیحی.....
- ۱۳۱..... اعداد نسبی.....

۱۳۳	ضمایر شخصی KİŞİ ZAMIRLARI
۱۳۶	ضمایر شخصی مرکب
۱۳۸	صرف KENDİ (خود)
۱۴۱	ضمایر شخصی همراه با سایر کلمات
۱۴۴	ضمیر در وضعیت مضاف الیه
۱۴۶	ضمیر اشاره (İŞARET ZAMIRI)
۱۴۹	ضمایر مجهول (نکره)
۱۵۰	ضمایر پرسشی (استفهامی)
۱۵۳	قیدها، حروف ربط و اصوات
۱۵۳	قیدها - (ZARFLAR (BELİRTEÇ))
۱۵۶	حرف ربط (BAĞLAÇ)
۱۵۸	اصوات (اداک احساسی) (ÜNLEMLER)
۱۶۰	فصل دوم
۱۶۰	فعل (FİİL)
۱۶۰	حروف ربط و پسوندهای فعلی
۱۶۱	ضمایر شخصی در صرف افعال
۱۶۲	زمان گذشته: (GEÇMİŞ ZAMAN)
۱۶۳	صیغه امر (EMİR EKI)
۱۶۶	زمان حال (ŞİMDİKİ ZAMAN)
۱۶۷	زمان گسترده (GENİŞ ZAMAN)
۱۶۷	زمان گذشته (GEÇMİŞ ZAMAN)
۱۶۹	اشکال فعل
۱۶۹	شکل منفی (OLUMSUZ)
۱۷۱	در زمان گسترده:
۱۷۱	در زمان آینده:
۱۷۲	حالات خاص منفی:
۱۷۲	شکل سوالی (SORU ŞEKLİ)
۱۷۲	حالت مثبت:
۱۷۳	حالت سوالی (استفهامی):
۱۷۴	حالات خاص جملات سوالی
۱۷۷	راهنمای حالات مختلف
۱۷۹	وجه شرطی (ŞART (KOŞUL) KİPİ)
۱۸۰	زمان آینده:
۱۸۱	زمان حال
۱۹۶	حالات شرطی
۲۰۰	فعل OLMAK به عنوان فعل اصلی

۲۰۰	زمان حال:
۲۰۰	زمان گذشته خبری:
۲۰۱	زمان گذشته روایتی:
۲۰۲	زمان گسترده:
۲۰۲	زمان آینده:
۲۰۴	پسوندهای خبری
۲۰۴	زمان حال (ŞİMDİKİ ZAMAN):
۲۰۴	زمان گذشته خبری (GÖRÜLEN GEÇMİŞ ZAMAN):
۲۰۵	زمان گذشته روایتی (ÖĞRENİLEN GEÇMİŞ ZAMAN):
۲۰۶	زمان گسترده (GENİŞ ZAMAN):
۲۰۷	زمان آینده (GELECEK ZAMAN):
۲۰۸	حالت گزارشی (گفته شده، گویا)
۲۰۸	زمان حال:
۲۰۸	زمان گذشته:
۲۰۸	زمان گسترده:
۲۱۰	حالات آرزویی یا بالقوه (DİLEK (TASARLANMA))
۲۱۰	زمان گسترده:
۲۱۰	زمان گذشته خبری:
۲۱۰	زمان گذشته روایتی:
۲۱۱	حالت فاعلی (ÖZNE)
۲۱۱	زمان گسترده:
۲۱۱	زمان گذشته اخباری:
۲۱۲	زمان گذشته روایتی:
۲۱۳	حالت شرطی (ŞART (KOŞUL))
۲۱۳	زمان حال:
۲۱۳	زمان گذشته اخباری:
۲۱۳	زمان گذشته روایتی:
۲۱۳	زمان گسترده:
۲۱۴	حالات سوالی و منفی سوالی
۲۱۵	حالت آرزویی (İSTEK DURUMU):
۲۱۵	زمان گسترده (برای زمان حال هم به کار می‌روند):
۲۱۵	گذشته آرزویی:
۲۱۶	فعل داشتن (موقعیت) (BULUNMAK)
۲۱۹	صرف فعل OLMAK در زمان‌های مختلف در زیر ارائه شده‌اند:
۲۱۹	زمان گسترده (مثبت و منفی):
۲۱۹	زمان گذشته اخباری:

- ۲۱۹..... زمان آینده وجه نقلی:
- ۲۲۰..... زمان گسترده وجه شرطی:
- ۲۲۰..... زمان گذشته شرطی:
- ۲۲۰..... زمان گذشته آرزویی:
- ۲۲۱..... شکل تأکیدی فعل:
- ۲۲۳..... وضعیت و عملکرد DIR_TIR و غیره
- ۲۲۴..... کلمات DEĞİL و GEREK ، YOK ، VAR
- ۲۲۴..... حالت خبری زمان حال:
- ۲۲۵..... حالت تأکیدی:
- ۲۲۵..... صرف فعل در زمان حال:
- ۲۲۸..... پیوندهای شرطی
- ۲۲۸..... نیست، نه (DEĞİL)
- ۲۲۸..... لازم، ضروری = GEREK
- ۲۳۱..... افعال بدون فاعل (فاعل غیر انسان)
- ۲۳۱..... افعال مجازی (TASVİRİ FILLER)
- ۲۳۳..... زمانهای اصلی فعل
- ۲۳۳..... زمان حال (YOR)(ŞİMDİKİ ZAMAN)
- ۲۳۵..... صرف فعل (ماندن) KALMAK
- ۲۳۵..... زمان حال:
- ۲۳۶..... زمان گذشته مشهود (تأیدی) (GÖRÜLEN GEÇMİŞ ZAMAN)
- ۲۳۷..... زمان گذشته (روایتی) (ÖĞRENİLEN GEÇMİŞ)
- ۲۳۷..... زمان گذشته روایتی مانند KALMAK
- ۲۳۹..... زمان گسترده (GENİŞ ZAMAN)
- ۲۴۱..... زمان آینده (CAK,CEK) (GELECEK ZAMAN)
- ۲۴۲..... زمان آینده:
- ۲۴۳..... الف - احتمال:
- ۲۴۳..... ب - اهمیت موضوع
- ۲۴۳..... ج - تأکید
- ۲۴۵..... حالات فعل و یا روش بیان (KIPLER)
- ۲۴۵..... الف - با وجود فاعل
- ۲۴۵..... ب - بیان میل و خواسته فاعل
- ۲۴۷..... وجه خبری (BILDIRME KIPI)
- ۲۴۷..... زمان حال
- ۲۴۷..... وجه خبری فعل رفتن GITMEK
- ۲۴۷..... زمان گذشته مشهود (GÖRÜLÜR GEÇMİŞ)
- ۲۴۸..... زمان گذشته روایتی

۲۴۹	زمان گسترده
۲۵۱	کیپ تعریفی (HIKÂYE KIPI)
۲۵۱	وجه تعریفی (روایی) زمان حال فعل ماندن KALMAK :
۲۵۳	زمان گذشته روایتی
۲۵۳	زمان گسترده فعل ماندن KALMAK
۲۵۴	زمان آینده (GELECEK ZAMAN)
۲۵۵	وجه روایی (RIVAYET KIPI)
۲۵۵	صرف وجه روایی فعل آمدن (GELMEK)
۲۵۶	صرف فعل آمدن در وجه روایی در زمان گذشته روایتی:
۲۵۶	صرف فعل آمدن در وجه روایی در زمان گسترده
۲۵۸	کیپ ضرورت یا اجبار (ZORUNLULUK KIPI)
۲۵۸	صرف کیپ ضرورت برای فعل دیدن GÖRMEK در زمان گسترده
۲۵۸	صرف کیپ ضرورت برای فعل دیدن GÖRMEK در زمان گذشته مشهود
۲۵۹	صرف کیپ ضرورت برای فعل دیدن GÖRMEK در زمان گذشته روایتی
۲۵۹	کیپ آرزویی (DILEK KIPI)
۲۶۰	صرف کیپ آرزویی (شرطی) برای فعل گرفتن (ALMAK) در زمان گذشته مشهود
۲۶۲	کیپ شرطی (KOŞUL KIPI)
۲۶۴	وجه التزامی شرطی در زمان حال فعل ماندن
۲۶۵	وجه امری (EMİR KIPI)
۲۶۵	صرف وجه امری فعل ماندن (KALMAK)
۲۶۵	زمان گسترده
۲۶۷	صرف کیپ آرزومندی دوست داشتن (SEVMEK) در زمان گسترده
۲۶۷	صرف کیپ آرزومندی دوست داشتن (SEVMEK) در زمان گذشته مشهود
۲۶۸	صرف کیپ آرزومندی دوست داشتن (SEVMEK)
۲۶۸	در زمان گذشته روایتی
۲۷۰	صرف افعال مرکب (توانستن) (BİLMEK)
۲۷۰	زمان حال
۲۷۰	زمان گذشته مشهود
۲۷۰	زمان گذشته روایتی
۲۷۱	زمان گسترده
۲۷۲	صرف فعل مجهول (غیر آشکار)
۲۷۲	وجه وصفی معلوم
۲۷۳	فصل سوم
۲۷۳	اسم مفعول
۲۷۳	صرف اسم فعل İSİM-FİİL (MASTAR)
۲۷۵	حالت پیشرفته برای اسم مصدر

۲۷۵	صرف در جملات اخباری
۲۷۶	شکل ابتدایی اسم فعل
۲۷۸	اسم فعل (اسم مصدر) (ISIM-FIIL (MASTAR))
۲۸۰	وجه وصفی معلوم به عنوان اسم فعل
۲۸۳	حالت انجام یا پیش رونده فعل (در حل انجام) (RAK, REK)
۲۸۵	در حین یا در حالی که (جداگانه یا سیلاب باز و بسته İKEN)
۲۸۵	(KEN) و (YKEN) متصل با سیلاب باز
۲۹۰	شکل ترجیحی و شرطی
۲۹۳	شکل تداوم
۳۰۱	در حالت فاعلی
۳۰۲	در مورد حالت مفعولی
۳۰۳	حالت مکلفی
۳۰۳	حالت مفعول به
۳۰۷	پسوند مقایسه ای (ÇASINA, ÇESINE) (ÇASINA, ÇESINE)
۳۰۷	نداشتن، ضد بودن (MAZLIK, MEZLIK)
۳۰۸	حرف ربط (که) (KI BAĞLACI)
۳۰۸	کاربرد (DA, DE, TA, TE) و (DAHI) (همچنین، نیز - در)
۳۱۰	تقسیم‌بندی فعل‌ها
۳۱۰	فعل متعدی (GEÇİŞLİ FIIL)
۳۱۳	فعل لازم (GEÇİŞSİZ FIIL)
۳۱۵	وضعیت تحت الفظی فعل لازم
۳۱۵	فعل معلوم
۳۱۵	فعل مجهول
۳۱۸	تشکیل فعل
۳۱۹	فعل مرکب
۳۲۱	فعل عکس‌العملی یا بازتابی
۳۲۳	عمل متقابل و مشارکتی افعال
۳۲۴	فعل سبب شونده
۳۲۸	نکات خاص
۳۲۸	ساختار جمله
۳۳۱	فصل چهارم
۳۳۱	انواع جمله از نظر ساختاری
۳۳۱	جمله ساده
۳۳۱	جمله مرکب
۳۳۲	جمله ترتیبی
۳۳۲	جمله وابسته

۳۳۲	دیگر روشهای ارتباط جمله‌ها
۳۳۴	انواع جمله از نظر معنی
۳۴۲	ضمیمه‌های فعلی (پیشوندها و پسوندها)
۳۴۲	کیپ خبری
۳۴۲	۱- زمان گسترده (GENİŞ ZAMAN):
۳۴۴	پسوندهای ضمایر شخصی در زمان گسترده
۳۴۴	کیپ منفی در زمان گسترده
۳۴۵	۲- زمان حال: (ŞİMDİKİ ZAMAN)
۳۴۸	شکل منفی گذشته روایتی:
۳۴۹	۴- زمان آینده (GELECEK ZAMAN)
۳۴۹	شکل منفی زمان آینده:
۳۵۱	فصل پنجم
۳۵۱	طرز یافتن ریشه فعل
۳۵۱	صرف افعال:
۳۵۲	صرف افعال: زمان آینده (GELECEK ZAMAN)
۳۵۲	منفی کردن افعال ساده
۳۵۵	نکات مهم دستور زبان ترکی
۳۵۵	۱ نوشتن ارقام و اعداد و متون مختلف:
۳۵۸	۲- نقطه گذاری: (.)
۳۶۱	۴- علامت نقطه ویرگول (;)
۳۶۱	۵- علامت دوقطه (:)
۳۶۲	۶- علامت سه نقطه (...)
۳۶۲	۷- علامت سوال ؟
۳۶۴	۹- نکات مهم در نوشتن متن ترکی استانبولی
۳۷۳	اسامی روزهای هفته
۳۷۳	ماههای سال
۳۷۴	ارقام حسایی نمونه و تلفظ آنها